

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarına ve Motivasyonel Stratejilerine Etkisi*

The Effect of Web 2.0 Tools on Students' Attitudes Towards Lesson and Motivational Strategies in Teaching Turkish Language and Literature *

Pınar KAMAR, Murat İNCE

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ve motivasyonel stratejilerine etkisini belirlemektir. Araştırma, 2020- 2021 eğitim öğretim yılı I. döneminde Zonguldak ili Karadeniz Ereğli ilçesinde bir Anadolu Lisesi'nde yürütülmüştür. Nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel modelle gerçekleştirilen araştırma yansız atama yöntemiyle oluşturulan bir deney ve bir kontrol grubu olmak üzere 59 öğrenciyle yürütülmüştür. Dersler beş hafta deney grubundaki öğrencilerle Web 2.0 araçları kullanılarak, kontrol grubunda geleneksel yöntemle işlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarına deneysel süreç öncesinde ön test, deney grubuyla yürütülen uygulama sonucunda iki gruba da son test olarak uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön test-son test uygulamaları ilişkili ve ilişkisiz örneklem t-testiyle karşılaştırılarak, sonuçlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma sonucunda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarının ve motivasyonel stratejilerinden öz düzenleme, öz yeterlik, içsel değer, sınav kaygılarında geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu görülmüştür. Bilişsel stratejilerini kullanım düzeyinde ise anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Araştırmanın sonuçları doğrultusunda öğrencilerin bilişsel stratejilerini kullanım düzeylerini artırabilmeleri için derslerde bu alt boyuta yönelik etkinliklere yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Web 2.0 araçları, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Motivasyonel Stratejiler

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the effects of Web 2.0 tools on the attitudes and motivational strategies of students in teaching Turkish Language and Literature. The research was carried out in an Anatolian High School in the Black Sea Ereğli district of Zonguldak in the first term of the 2020-2021 academic year. The research, which was conducted with the quasi-experimental model, one of the

Kamar P., & İnce M., (2023). Türk dili ve edebiyatı öğretiminde web 2.0 Araçlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ve motivasyonel stratejilerine etkisi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 13(2), 263-271. <https://doi.org/10.5961/higheredusci.1223623>

*Bu makale Eğitim Programları ve Öğretim alanında hazırlanmış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

*This article is derived from a master's thesis prepared in the Department of Curriculum and Instruction.

Pınar KAMAR

ORCID ID: 0000-0002-1514-3480

Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye
Ministry of Education, Ankara, Türkiye

Murat İNCE (✉)

ORCID ID: 0000-0003-0557-0419

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Zonguldak, Türkiye
Zonguldak Bülent Ecevit University, Ereğli Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Zonguldak, Türkiye
muratince20@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received : 23.12.2022

Kabul Tarihi/Accepted : 09.08.2023

Bu eser "Creative Commons Atıf-GayriTicari-4.0 Uluslararası Lisansı" ile lisanslanmıştır.

quantitative research methods, was administered with 59 students, one experimental group and one control group, formed by random method. The lessons were taught with the students in the experimental group for five weeks, using Web 2.0 tools, and the traditional method in the control group. It was applied to the experimental and control groups as a pre-test before the experimental process, and as a post-test to both groups as a result of the application carried out with the experimental group. The pre-test-post-test applications of the experimental and control groups were compared with the related and unrelated samples t-test, and it was examined whether there was a significant difference between the results. As a result of the research, it was revealed that the use of Web 2.0 tools in Turkish Language and Literature teaching was more effective than the traditional method in students' attitudes towards the course and motivational strategies such as self-regulation, self-efficacy, intrinsic value and exam anxiety. There was no significant difference in the level of use of cognitive strategies. In line with the results of the research, it is recommended that activities related to this sub-dimension should be included in the lessons so that students can increase their level of use of cognitive strategies.

Keywords: Web 2.0 tools, Turkish Language and Literature teaching, Motivational strategies

GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyılda bilim ve teknolojideki gelişmelere bağlı olarak siyasi düzeyde teknokrazi, yerel toplulukların sosyal hayata entegrasyonu, ekonomik alanda uluslararası örgütlenme ve rekabet, günümüzde fiziksel sermaye yönünde büyük gelişmeler yaşanmaktadır. Böyle bir gelişme ve değişimde eğitimin bilimsel ve teknolojik bir niteliğe ulaşması gerektiği açıktır (Alkan, 2005:9).

Değişen, bilginin bireyin ezberlemesinin imkânsız hale geldiği bilgi çağında, toplumların ihtiyaç duyduğu bireysel nitelikler de değişmiş ve insanların bilgiye nasıl erişeceğini bilen ve yeni üretebilen bireyler olması gerekmektedir. Çünkü bilgiye sahip toplumlar teknoloji üretir, kullanır ve bunun sonucunda diğer toplumlara karşı güçlüdür (Gündüz ve Odabaşı, 2004:43).

Coşkun'a (2007:3) göre öğretme bilgisi Türk eğitim sisteminde sorun değildir. Asıl sorun, her bilgi parçasının önemli olması ve öğrenciye herhangi bir amaç olmaksızın öğretilmeye çalışılmasıdır. Ancak öğrencilere kullanacakları bilgiler öğretilmeli ve bilgileri kullanma fırsatı verilmelidir. Buna ek olarak, öğrenci öğrenilen bilgileri aktarma yeteneği açısından değil, kullanımı konusunda başarılı sayılmalıdır. Öğretimin bilgi ders notları veya kitaplarla sınırlı olmaması gerektiği düşünülmektedir.

Öğrenci, derste öğrenilen bilgileri bilgisayar, internet ve kütüphane gibi çeşitli ortamlar yardımıyla daha etkin öğrenebilmelidir. Bilgi Teknolojileri (BT), bilginin gücünü harekete geçirmek için kullanılır. Değişen dünyamızda eğitime bilgi teknolojilerini entegre etmek kaçınılmaz olmuştur. Eğitim teknolojisi, kişinin deneyimleri aracılığıyla davranış değişikliğine varmasını sağlayan tüm araç ve tekniklerdir (Okan, 1983:8). Fakat günümüz eğitim teknolojileri ise oldukça gelişmekte ve eski teknolojilerden farklılık göstermektedir. Bu teknolojilerin öncüsünün bilgisayarlar olduğu düşünülür. Bilgisayarların gelişimi ile; simülasyon, dijital öyküleme, mobil öğrenme, eğitsel dijital oyunlar, artırılmış gerçeklik ve Web 2.0 teknolojileri de görülmektedir.

Web 2.0 ifadesi 2004 yılında O'Reilly tarafından açıklanmıştır (Albion, 2008:188). İnternet ortamını etkileyen ikinci nesil teknoloji olduğu için Web 2.0 olarak adlandırılmıştır. Web 2.0, kullanıcı tarafından oluşturulan ve paylaşılan içeriğe sahip sosyal ağları / yazılımı kullanan web tabanlı uygulamalarla etkileşim kuran ortamların teknik adıdır (Franklin ve Harmelen, 2007:3).

Web 2.0 araçlarının doğru ve etkili bir şekilde tasarlanması koşuluyla eğitim ortamlarına katkıları şu şekilde ifade edilmektedir (Günüç, 2017:50):

- İşbirliğini ve takım çalışmasını geliştirir.
- Öğrencinin işleme ve anında katılım taahhüdü sağlar.
- Eğitimli katılımcıları hızla bilgi alışverişinde bulunabilecekleri bir topluma dönüştürür.
- Öğrenme sürecinde sınıftaki uzmanlarla etkileşim kurma fırsatı sağlar.
- Tüm bilgilerin arşivlenerek paylaşılmasını sağlar.
- Ebeveynlerin çocukları hakkında hızlı ve etkili geribildirim vermelerine izin verilir.

Web 2.0 araçlarını aktif olarak kullanan nesil için, kullandıkları teknolojilerle bilgi ve becerilerini onlara aktarmak ve bu süreci yönetmelerini sağlayarak sosyal bir ortam oluşturmak eğitim ortamlarına büyük kolaylıklar getirecektir (Yükseltürk ve Top, 2016:152).

Web 2.0 araçlarını Elmas ve Geban (2012:248-249) kullanım alanlarına göre sekiz kategoride sınıflandırmıştır.

1. İçerik Yönetim Sistemleri
1. Çevrimiçi Toplantı
2. Çevrimiçi Depolama ve Dosya Paylaşımı
3. İnteraktif Sunumlar
4. Çevrimiçi Anket
5. Kavram Haritası ve Çizim Araçları
6. Animasyon ve Video
7. Kelime Bulutları

Web 2.0 araçları günümüzde okullar ve öğrenciler için oldukça önemlidir. Öğrenciler Web 2.0 araçlarıyla akıl yürütme ve analiz etme becerilerini geliştirerek daha derin bilgilere ulaşma olanağı elde eder. Projelerde iş birliği yapmaları sayesinde bilgilerini evrensel olarak ulaştırabilir, farklı kullanıcıların yayınlarına ulaşarak kendisi için de örnek alabilir. Öğretmenlerin de bu yeniliklerin dışında kalmamaları, öğrencilerin araçları daha etkili kullan-

maları yönünde teşvik edici olmaları önemlidir (Solomon ve Schrum, 2007: 21).

Araştırmanın amacı, Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ve motivasyonel stratejilerine etkisi hakkında öğrencilerin görüşlerini belirlemeye çalışmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Deneysel çalışma öncesinde öğrencilerin derse yönelik tutumları ve motivasyonel stratejileri denk midir?
2. Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının, öğrencilerin tutumları üzerinde etkisi var mıdır?
3. Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının, öğrencilerin motivasyonel stratejileri üzerinde etkisi var mıdır?

YÖNTEM

Bu çalışmada Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının 11. sınıf öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı dersine yönelik tutumlarına ve de öğrenmeye ilişkin motivasyonel stratejilerine etkilerini incelemek amacıyla ön test son test, kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Deneysel desenler, değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkilerini keşfetmek amacıyla kullanılan araştırma deseni olarak tanımlanır. Yarı deneysel desenlerse deneysel uygulamaya katılanların seçiminde kura yönteminin uygulanmaması durumunda kullanılan desenler olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, 2007). Araştırma denk olmayan kontrol gruplu ön test-son test modeli kullanılarak yürütülmüştür.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 öğretim yılında Zonguldak İli Karadeniz Ereğli’de, sınavsız öğrenci alan bir Anadolu Lisesinin 11. sınıfındaki iki farklı sınıfta öğrenim gören toplam 59 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma gruplarını oluşturan şubelerin belirlenmesinde araştırmacının ayrıca okul yöneticisi olması sebebiyle ulaşabileceği grupları seçme durumu göz önünde bulundurulmuştur. Süreç boyunca araştırmanın yürütüleceği okul idaresinin araştırma sürecini desteklemesi, araştırmanın birlikte yürütüleceği öğretmenlerin çalışma koşulları ve çalışmaya olan gönüllülükleri esas alınmıştır.

Deney ve kontrol gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Deney ve Kontrol Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	Cinsiyetler	n	%
Deney Grubu	Kız	24	75
	Erkek	8	25
Kontrol Grubu	Kız	23	85
	Erkek	4	15

Deney ve kontrol gruplarındaki denkliğin belirlenmesi için çalışmada kullanılan ölçeklerden alınan ön test puanları kullanılmıştır. Uygulama öncesi deney grubu ve kontrol grubunun derse yönelik tutum, motivasyonel stratejiler açısından arala-

rında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız gruplar için t testi ile belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği: Türk Dili ve Edebiyatı dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Arslan ve Şimşek (2018) tarafından geliştirilen “Ortaöğretim Öğrencileri için Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 14 maddeden oluşan ölçek tek faktörlü bir yapıya sahiptir. “Her Zaman ve Hiçbir Zaman” aralığında 5’li likert tipi derecelemeyle sahiptir. Faktörde yer alan maddelerin faktör yükleri 0,61 ile 0,85 arasında değişmektedir. Ölçek maddelerinin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı 0,96 olarak bulunmuştur. Uygulama sonunda yapılan analizlerde bulunan Cronbach Alpha katsayısı 0,86’dır. Bu değer testte yer alan maddelerin birbiriyle tutarlı, dolayısıyla da iç tutarlık anlamında güvenilirliğin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırmada kullanılan ölçek Ek 2’de verilmiştir. Verilen bu değerler doğrultusunda Türk Dili ve Edebiyatı yönelik tutum ölçeği geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

Motivasyonel Stratejiler Ölçeği: Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin öğrenmeye ilişkin tutumlarını belirlemek için Pintrich ve De Groot (1990) tarafından öğrencilerin bir ders ya da konuya yönelik öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarını ölçmek için geliştirilen “Öğrenmeye İlişkin Motivasyonel Stratejiler Ölçeği” (MSLQ) kullanılmıştır. Orijinal ölçek, farklı yaş gruplarında uygulanırken Türkçe uyarlaması Üredi (2005) tarafından da ilköğretim sekizinci sınıf öğrencileri ile dilsel eşitlik, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak elde edilmiştir. Aynı zamanda ölçeğin Türkçe formunun İlker, Arslan ve Demirhan (2014) tarafından lise öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek, bilişsel strateji kullanımı ve öz-düzenlemeden oluşan öz-düzenleme stratejileri ile öz-yeterlik, içsel değer ve sınav kaygısından oluşan motivasyonel inançlar alt boyutlarından oluşmaktadır. Yukarıda bahsedilen çalışmalarda ölçeğin güvenilirliğini test etmek için yapılan istatistiksel inceleme sonucu bulunan Cronbach Alfa (α) değerleri; Pintrich ve De Groot (1990) 0,92, Üredi (2005) 0,92 ve İlker, Arslan ve Demirhan (2014) 0,75’tir. Uygulama sonunda yapılan analizlerde bulunan Cronbach Alpha katsayısı 0,89’dur. Bu da testte yer alan maddelerin birbiriyle tutarlı ve iç tutarlık anlamında güvenilirliğin yüksek olduğunu göstermektedir.

Deneysel İşlem Basamakları

Bu bölümde araştırma kapsamında Türk Dili ve Edebiyatı dersinin Eleştiri ünitesi öğretiminde Web 2.0 araçlarının derse nasıl entegre edildiği ve geleneksel yöntemin Eleştiri ünitesinin işleniş sürecindeki uygulamalar ile süreç içerisindeki işlemler yer almaktadır. Çalışmada Web 2.0 araçları ile hazırlanan ders materyallerinin kullanıldığı deneysel işlemin gerçekleştirildiği bir deney grubu, süreçte herhangi bir müdahalede bulunulmayan bir kontrol grubu bulunmaktadır.

Deneysel uygulama öncesinde deneysel çalışmanın uygulanacağı Anadolu Lisesi okul müdürü ile görüşülmüştür. Araştırma gönüllülük esasına göre yapılmış olup, görüşülen kişilerin rızaları alınmıştır. Sürecin başında deney grubu öğrencileri Web

BULGULAR

2.0 araçları hakkında bilgilendirilmiş, kontrol grubu öğrencilerine deneysel işlemlerle ilgili yapılacak uygulamalarla ilgili bilgi verilmemiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan ve deney grubunun derslerinde kullanılacak olan ders planları ile ilgili uzman görüşü alınmış ve öneriler dahilinde etkinlikler düzenlenmiştir. Araştırmacı süreç içerisinde uygulayacağı teknikler ile ilgili katılımcılara araçların ne olduğu ve nasıl uygulanacağı noktasında ayrıntılı biçimde bilgilendirme yapmıştır.

Araştırma 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı II.döneminde, 11. sınıflarda işlenen "Eleştiri" ünitesinde uygulanmış ve 5 hafta sürmüştür. Süreç başında "Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Motivasyonel Stratejiler Ölçeği" hem deney hem de kontrol grubu öğrencilerine ön test olarak araştırmanın sonunda da her iki gruba son test olarak uygulanmıştır.

Araştırmanın bu bölümünde uygulama sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir. Yapılan uygulamada deney grubu ve kontrol grubunun tutum ve motivasyonel stratejiler ön testlerinin t testi sonuçlarına, deney grubunun tutum ve motivasyonel stratejiler son testlerinin t testi sonuçlarına, kontrol grubunun tutum ve motivasyonel stratejiler son testlerinin t testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 2'de verilen ölçme araçlarından elde edilen puanlara ilişkin Kolmogrov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde tüm ölçümlerde puan dağılımlarının normal dağılım sergilediği görülmektedir ($p>0,05$). Yine bütün ölçme araçlarındaki çarpıklık ve basıklık katsayıları incelendiğinde dağılımların normal dağılım sergilediği görülmektedir. Çarpıklık ve basıklık katsayılarının hangi aralıklarda olduğunda dağılımların normal kabul

Tablo 2: Tutum ve Motivasyonel Stratejilere Yönelik Normallik Testi

Ölçek	Alt Boyut	Grup	Kolmogrow-Smirnov Testi			Çarpıklık
			z	sd	p	
Tutum Ölçeği		Deney Grubu (ÖT)	,07	,65	,20	,04
		Kontrol Grubu (ÖT)	,11	,56	,20	,02
		Deney Grubu (ST)	,11	,56	,20	,43
		Kontrol Grubu (ST)	,09	,52	,20	,00
Motivasyonel Stratejiler Ölçeği	Öz Düzenleme	Deney Grubu (ÖT)	,11	,58	,20	-,16
		Kontrol Grubu (ÖT)	,19	,67	,01	-1,07
		Deney Grubu (ST)	,07	,52	,20	-,04
		Kontrol Grubu (ST)	,07	,54	,20	-,01
	Bilişsel Strateji Kullanımı	Deney Grubu (ÖT)	,10	,77	,20	-,38
		Kontrol Grubu (ÖT)	,12	,79	,20	-,53
		Deney Grubu (ST)	,12	,88	,19	-,52
		Kontrol Grubu (ST)	,11	,72	,20	-,51
	Öz Yeterlik	Deney Grubu (ÖT)	,10	1,10	,20	-,05
		Kontrol Grubu (ÖT)	,12	,90	,20	-,27
		Deney Grubu (ST)	,11	,79	,20	,17
		Kontrol Grubu (ST)	,10	,77	,20	,41
	İçsel Değer	Deney Grubu (ÖT)	,13	,92	,15	-,31
		Kontrol Grubu (ÖT)	,12	,85	,20	,47
		Deney Grubu (ST)	,11	,74	,20	-,25
		Kontrol Grubu (ST)	,10	,67	,20	,45
	Sınav Kaygısı	Deney Grubu (ÖT)	,15	1,68	,06	-,47
		Kontrol Grubu (ÖT)	,13	1,34	,20	-,53
		Deney Grubu (ST)	,13	1,40	,15	-,16
		Kontrol Grubu (ST)	,14	1,23	,18	-,79
	Genel Motivasyon	Deney Grubu (ÖT)	,13	,69	,18	-,31
		Kontrol Grubu (ÖT)	,10	,68	,20	-,32
		Deney Grubu (ST)	,10	,61	,20	-,08
		Kontrol Grubu (ST)	,10	,50	,20	,30

* $p<0,05$.

edileceğine ilişkin literatürde farklı görüşler olmakla birlikte çarpıklık ve basıklık katsayıları değerlerinin -1,00 ve +1,00 aralığında olduğunda dağılımın normal olduğunu (Büyüköztürk vd., 2014); -1,5 ile 1,5 aralığında olduğunda normal dağılım olarak kabul edilebileceğini (Tabachnick ve Fidell, 2013) ve -2,00 ve +2,00 aralığında olduğunda normal dağılım kabul edilebileceğini (George ve Mallery, 2010) gösteren literatür kaynakları da vardır. Buradan hareketle tüm puan dağılımları normal dağılım sergilediğinden araştırmanın alt problemlerinin test edilmesinde parametrik istatistiklerin kullanılmasına karar verilmiştir. Araştırmada gruplar arasındaki ortalamaların karşılaştırılmasında bağımsız gruplar için t testi, bağımlı gruplar için t testi kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farklılaşmanın anlamlılığı için 0,05 anlamlılık düzeyi kullanılmıştır.

Tablo 3'e göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum ön test puanları anlamlı bir farklılık görülmektedir, ($t = -3,30$, $p < 0,05$) Buna göre, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,01$) deney grubundakilere ($\bar{x} = 3,48$) göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4'e göre, deney grubu öğrencilerinin derse yönelik tutum düzeyi ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir ($t = -3,37$, $p > 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 3,83$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 3,48$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarında etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 5'e göre, kontrol grubu öğrencilerinin derse yönelik tutum düzeyi ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -,67$, $p > 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 4,01$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,06$)

daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin derse yönelik tutumlarında etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 6'ya göre, deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin motivasyonel stratejilerin alt boyutlarından;

Öz-düzenleme düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -1,83$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,84$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 4,53$) göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Bilişsel strateji düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -,00$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 5,54$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 5,54$) benzer ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Öz yeterlik düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = 1,10$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,57$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 4,86$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

İçsel değer düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. ($t = -1,68$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,57$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 4,96$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Sınav kaygısı düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -1,68$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,45$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 5,12$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Grubu Tutum Ölçeği Ön Test Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar İçin t-testi Sonuçları

Değişken	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Tutum	Deney grubu	32	3,48	,65	-3,30	,00*
	Kontrol grubu	27	4,01	,56		

* $p < 0,05$.

Tablo 4: Deney Grubu Tutum Ölçeği Ön Test ve Son Test Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Deney grubu derse yönelik tutum düzeyi	Ön Test	32	3,48	,65	-3,37	,00*
	Son Test	27	3,83	,56		

* $p < 0,05$.

Tablo 5: Kontrol Grubu Tutum Ölçeği Ön test ve Son test Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Kontrol grubu derse yönelik tutum düzeyi	Ön Test	27	4,01	,56	-,67	,00*
	Son Test	27	4,06	,52		

* $p < 0,05$.

Tablo 6: Deney ve Kontrol Grubu Motivasyonel Stratejiler Ölçeği Ön Test Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar İçin t-testi Sonuçları

Değişken	Alt Boyut	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Motivasyonel stratejiler düzeyi	Öz Düzenleme	Deney grubu	32	4,84	,65	1,83	,40
		Kontrol grubu	27	4,53	,56		
	Bilişsel Strateji Kullanımı	Deney grubu	32	5,54	,77	-,00	,87
		Kontrol grubu	27	5,54	,79		
	Öz Yeterlik	Deney grubu	32	4,57	1,10	-1,08	,11
		Kontrol grubu	27	4,86	,90		
	İçsel Değer	Deney grubu	32	4,57	,92	-1,68	,85
		Kontrol grubu	27	4,96	,85		
	Sınav Kaygısı	Deney grubu	32	4,45	1,68	-1,68	,07
		Kontrol grubu	27	5,12	4,34		
	Genel Motivasyon	Deney grubu	32	4,90	,69	-,82	,16
		Kontrol grubu	27	5,04	,58		

* $p < 0,05$.

Genel motivasyon düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -,824$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,90$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 5,04$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 7'ye göre, deney grubu öğrencilerinin motivasyonel stratejilerin alt boyutlarından;

Öz-düzenleme ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermemektedir, ($t = -4,88$, $p > 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,42$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,84$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden öz düzenleme alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Bilişsel Stratejilerin kullanımı ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -,32$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,58$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 5,54$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden bilişsel stratejilerin kullanımı alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Öz yeterlik ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -3,17$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,03$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,57$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden Öz yeterlik alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

İçsel değer ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -1,94$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 4,82$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,57$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden içsel değer alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Sınav kaygısı ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -,70$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 4,60$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,4$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden sınav kaygısı alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Genel motivasyon ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -3,460$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,19$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,90$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonel stratejilerden genel motivasyonda etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 8'e göre, deney grubu öğrencilerinin motivasyonel stratejilerin alt boyutlarından;

Öz-düzenleme ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermemektedir, ($t = -1,69$, $p > 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 4,79$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,53$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel stratejilerden öz düzenleme alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Bilişsel stratejilerin kullanımı ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -1,19$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,65$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 5,54$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel stratejilerden bilişsel stratejilerin kullanımı alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Öz yeterlik ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -1,91$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,12$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,86$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel

Tablo 7: Deney Grubu Motivasyonel Stratejiler Ölçeği Ön test ve Son test Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Alt Boyut	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Motivasyonel stratejiler düzeyi	Öz Düzenleme	Ön Test	32	4,84	,58	-4,88	,15
		Son Test	32	5,42	,52		
	Bilişsel Strateji Kullanımı	Ön Test	32	5,54	,77	-,32	,00*
		Son Test	32	5,58	,88		
	Öz Yeterlik	Ön Test	32	4,57	1,10	-3,17	,00*
		Son Test	32	5,03	,79		
	İçsel Değer	Ön Test	32	4,57	,92	-1,94	,00*
		Son Test	32	4,82	,74		
	Sınav Kaygısı	Ön Test	32	4,45	1,68	-,70	,00*
		Son Test	32	4,60	1,40		
	Genel Motivasyon	Ön Test	32	4,90	,69	-3,46	,00*
		Son Test	32	5,19	,61		

* $p<0,05$.**Tablo 8:** Kontrol Grubu Motivasyonel Stratejiler Ölçeği Ön test ve Son test Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Alt Boyut	Grup	n	\bar{x}	Ss	t	p
Motivasyonel stratejiler düzeyi	Öz Düzenleme	Ön Test	27	4,53	,67	-1,69	,34
		Son Test	27	4,79	,54		
	Bilişsel Strateji Kullanımı	Ön Test	27	5,54	,79	-1,19	,00*
		Son Test	27	5,65	,72		
	Öz Yeterlik	Ön Test	27	4,86	,90	-1,91	,00*
		Son Test	27	5,12	,77		
	İçsel Değer	Ön Test	27	4,96	,85	-1,07	,00*
		Son Test	27	5,07	,67		
	Sınav Kaygısı	Ön Test	27	5,12	1,34	,34	,00*
		Son Test	27	5,08	1,23		
	Genel Motivasyon	Ön Test	27	5,04	,58	,1,92	,00*
		Son Test	27	5,20	,50		

* $p<0,05$.

stratejilerden öz yeterlik alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

İçsel değer ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = -1,07$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,07$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 4,96$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel stratejilerden içsel değer alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Sınav kaygısı ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, ($t = ,34$, $p < 0,05$). Buna göre, son test puanlarının ($\bar{x} = 5,12$) ön test puanlarına göre ($\bar{x} = 5,08$) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel stratejilerden sınav kaygısı alt boyutunda etkili olduğu söylenebilir.

Genel motivasyon ön test ve son test uygulaması açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu durumda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde geleneksel yöntemin öğrencilerin motivasyonel stratejilerden genel motivasyonda etkili olduğu söylenebilir.

Öz düzenleme düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -1,83$, $p > 0,05$). Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 4,84$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 4,53$) göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Bilişsel strateji düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -,00$, $p > 0,05$). Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x} = 5,54$) kontrol grubundakilere ($\bar{x} = 5,54$) benzer ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Öz yeterlik düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = 1,10$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer

alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=4,57$) kontrol grubundakilere ($\bar{x}=4,86$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

İçsel değer düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -1,68$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=4,57$) kontrol grubundakilere ($\bar{x}=4,96$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Sınav Kaygısı düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -1,68$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=4,45$) kontrol grubundakilere ($\bar{x}=5,12$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Genel motivasyon düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir, ($t = -,82$, $p > 0,05$) Buna göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=4,90$) kontrol grubundakilere ($\bar{x}=5,04$) göre daha düşük ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara ve bu sonuçların ilgili alanyazın ile değerlendirilmesine odaklanılmıştır.

Araştırmanın deney grubu öğrencilerinin derse yönelik tutum ölçeğinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Son test puan ortalaması ön test puan ortalamasından daha yüksektir. Bu noktada Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının derse yönelik tutumu artırdığı söylenilebilir. Alanyazına bakıldığında Güven ve Sülün (2012), Tercan (2012), Gençoğlu (2013), Koç, Şimşek ve Has (2013), Tiryaki (2014) yapmış oldukları çalışmalarda Web 2.0 araçlarının kullanımlarının uygulamış oldukları derse yönelik tutumu artırdığını ortaya koymuşlardır.

Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubunun derse yönelik tutumlarında son test puanları sonucunda yapılan t testine göre anlamlı fark bulunmamıştır. Fakat öğrencilerin ölçek puan ortalamaları kendi içinde değerlendirildiğinde deney grubu öğrencilerinin son test puanlarının kontrol grubuna oranla daha fazla arttığı görülebilmektedir. İki grubun tam olarak birbirine denk olamayışının sebebi olarak uygulayıcının aynı zamanda okul yöneticisi olması ve sınıf seçiminin sınırlı kalması gösterilebilir. Bu çalışma bu yönüyle de alanyazına katkı sunmuştur. Aritmetik ortalama farklarını göz önünde bulundurduğunda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının derse yönelik tutumu artırdığı söylenilebilir. Alanyazına bakıldığında Gürleroğlu (2019), Almalı ve Erkan (2020), Tünkler (2021) yapmış oldukları çalışmalarla deney grubundaki artışın daha fazla olduğunu göstermiş ve ilgili araştırmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın sonucunda deney grubu öğrencilerinin motivasyonel stratejiler ölçeğinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Deney grubunun son test puan ortalaması ön test puan ortalamasından daha yüksektir. Bununla birlikte elde edilen bulgulara göre deney ve kontrol grubunun motivasyonel stratejiler ön test puanları t testine göre anlamlı

fark bulunmamıştır. Fakat öğrencilerin ölçek puan ortalamaları kendi içinde değerlendirildiğinde deney grubu öğrencilerinin öz düzenleme, öz yeterlik, içsel değer sınav kaygısı ve genel motivasyonları son test puanlarının kontrol grubuna oranla daha fazla arttığı görülebilmektedir. Bu noktada Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının derse yönelik motivasyonel stratejilerini artırdığı söylenilebilir. Yapıcı ve Karakoyun (2017), Medina ve Hurtado (2017), Gündoğdu (2017), Lin, Ganapathy, Kaur (2018), Tetik ve Korkmaz (2018), Gürleroğlu (2019), Mete ve Batıbay (2019) yapmış oldukları çalışmalarda bu çalışmayla benzer sonuçlar bulmuş ve Web 2.0 araçlarıyla ve bilgisayar destekli eğitimi öğrencilerin derse yönelik motivasyonu artırdığını belirtmişlerdir.

Motivasyonel Stratejilerin alt boyutlarından olan sınav kaygısını incelediğimizde deney grubunda uygulama sonunda sınav kaygılarının arttığını görürken, kontrol grubunda azaldığını görmekteyiz. Buradan Web 2.0 araçlarının sınav kaygısını azaltmaya yönelik bir etkisi olmadığını görmekteyiz. Korkmaz, Vergili vd. (2019:33) Plickers Web 2.0 aracını kullanarak öğrencilerin sınav kaygılarını ölçmüş, deney grubunda bir azalma olmadığını görmüştür bu da ilgili çalışmayı destekler niteliktedir. Sınırlılıklarda da belirtildiği üzere olan Covid 19 salgını sürecinde uzaktan online eğitimle yürütülen çalışmada, deney grubu öğrencileri her konu sonucunda bir Web 2.0 aracı ile değerlendirmeye tabii tutulurken kontrol grubu öğrencileri süreç içinde değerlendirmeye tabii tutulmamıştır. Bu da onların süreci daha az kaygıyla tamamlamalarına sebep olmuş olabilir, deney grubunun ise düzenli olarak değerlendirilmeye tabii tutulmaları ise kaygılarını yükselttiği düşünülebilir.

Bulgular incelendiğinde motivasyonel stratejilerden en yüksek artışın öz düzenlemede olduğunu görmekteyiz. Kontrol grubundaki artış ise büyük oranda olmuştur. Web 2.0 araçlarını kullanarak yaptıkları çalışmalarda anında dönüt alabildikleri için kendi eksiklerini veya durumlarını fark edebilmeleri daha kolay olabilmektedir. Bunun da öz düzenlemeye etkisi olduğunu göstermektedir. Ulaşılan sonuç Aktan (2012)'ın yapmış olduğu çalışmayla öz düzenlemedeki artışı desteklemektedir.

Araştırmada motivasyonel stratejilerden dikkat çekici alt boyutlardan biri de öz yeterliklerinin arttığıdır. Deney grubundaki öğrencilerin öz yeterliklerinde ön test ve son testlerinde ciddi bir artış gözlemlenmektedir. Bu noktada geleneksel öğretimde daha karmaşık ve yalnızca sözel ifadelerden ibaretmiş gibi görünen Türk Dili ve Edebiyatı dersinin de etkileşimli bir şekilde işlenmesi, öğrencilerin daha eğlenerek ve severek derse yaklaşmaları öz yeterliliklerini de olumlu yönde etkilemiş ve arttırmıştır. Ata (2011), Durusoy (2011) öz yeterlilikle ilgili ulaşılmış oldukları sonuç çalışmayla paraleldir.

Araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre şu önerilerde bulunulabilir: Yapılan çalışma ile öğrencilerin sınav kaygılarının her iki grup açısından da yüksek olduğu görülmektedir. Bu noktada öğretmenler tarafından öğrencilerin sınav kaygılarını azaltacak etkinlikler yapılabilir. Öz düzenleme alt boyutundaki artışın oldukça yüksek olduğunu görmekteyiz, bu becerilerinin yalnızca Türk Dili ve Edebiyatı dersinde değil, diğer derslere de

aktarabilmeleri üzerine çalışmalarda bulunulabilir. Türk Dili ve Edebiyatı dersindeki Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrencilerin tutumlarına ve motivasyonel stratejilerine doğrudan etkileri göz önüne alınarak; Web 2.0 araçlarının etkin kullanımı için öğretmenlere gerekli bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılabilir. Araştırmada yalnızca Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ve motivasyonel stratejilerine etkisi araştırılmıştır. Bunların dışında başarı testi de eklenip araştırmanın kapsamı genişletilebilir. Araştırmaya başlanıldığında Covid-19 salgını ortaya çıkmıştır ve zorunlu olarak iki grupla da araştırma uzaktan eğitimle yürütülmüştür. Benzer bir çalışma yüz yüze eğitim sürecinde de yürütülebilir.

KAYNAKLAR

- Aktan, S. (2012). *Öğrencilerin akademik başarısı, öz düzenleme becerisi, motivasyonu ve öğretmenlerinin öğretim stilleri arasındaki ilişki*, (Yüksek lisans tezi) Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Albion, P. R. (2008). Web 2.0 in teacher education: two imperatives for action. *Computers in the Schools*, 25(3-4), 181-198.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Almalı, H., Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konularının web 2.0 teknolojileri kullanılarak öğretiminde öğrencilerin akademik başarı ve tutumlarına etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 64-81.
- Arslan, A., Şimşek, G. S. (2018). Ortaöğretim Öğrencileri için Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1).
- Ata, F. (2011). *Üniversite öğrencilerinin web 2.0 teknolojilerini kullanım durumları ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Doktora tezi), DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Büyükköztürk, Ş., Ç., Ö., Çokluk ve N., Köklü. (2014). *Sosyal bilimler için istatistik*, Pegem Akademi, Ankara
- Coskun, M. (2006) Türk dili ve edebiyatı öğretimindeki sorunlara batı üniversiteleri temelinde çözüm önerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 34(169).
- Durukan, E. (2011) İlköğretim 6. sınıfta bilgisayar destekli öğretimin dil bilgisi başarısına ve kavram yanlışlarına etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (31).
- Elmas, R., & Geban, Ö. (2012). 21. yüzyıl öğretmenleri için web 2.0 araçları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2012, 4(1), 243-254
- Gençoğlu, T. (2013). Geometrik cisimlerin yüzey alanları ve hacmi konularının öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile akıllı tahta destekli öğretimin öğrenci akademik başarısına ve matematiğe ilişkin tutumuna etkisi. *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara*.
- Gündoğdu, M. M. (2017). *Web 2.0 teknolojileri ile geliştirilmiş işbirlikli öğrenme ortamının ortaokul öğrencilerinin akademik başarıları ile problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerilerine ve motivasyon düzeylerine etkisi* (Doktora tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Gündüz, S., Odabası, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1).
- Günüş, S. (2017). Eğitimde teknoloji entegrasyonunun kuramsal temelleri. *Anı Yayıncılık*.
- Gürleröğlü, L. (2019). *5E modeline uygun web 2.0 uygulamaları ile gerçekleştirilen fen bilimleri öğretiminin öğrenci başarısına motivasyonuna tutumuna ve dijital okuryazarlığına etkisinin incelenmesi*, (Doktora tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Güven, G., & Sülün, Y. (2012). Bilgisayar destekli öğretimin 8. sınıf fen ve teknoloji dersindeki akademik başarıya ve öğrencilerin derse karşı tutumlarına etkisi. *Journal of Turkish Science Education*, 9(1), 68-79.
- İlker, G. E., Arslan, Y., & Demirhan, G. (2014). Öğrenmeye ilişkin motivasyonel stratejiler ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14(3), 821-833.
- Koç Y., Şimşek, Ü., & Cemil, H. (2013). Işık ünitesinin öğretiminde bilgisayar animasyonlarının etkisi. *Muş Alparslan Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 1(2), 145-156.
- Korkmaz, Ö., Vergili, M., Çakır, R., & Erdoğan, F. U. (2019). Plickers web 2.0 ölçme ve değerlendirme uygulamasının öğrencilerin sınav kaygıları ve başarıları üzerine etkisi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 15-37.
- Lin T., D., Ganapathy, M., & Kaur, M. (2018). Kahoot! it: gamification in higher education. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 26(1).
- Medina, E. G. L., & Hurtado, C. P. R. (2017). Kahoot! A digital tool for learning vocabulary in a language classroom. *Revista Publicando*, 4(12 (1)), 441-449.
- Mete, F., F., Batıbay. (2019). Web 2.0 uygulamalarının Türkçe eğitiminde motivasyona etkisi: Kahoot örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1029-1047.
- Okan, K. (1983). *Eğitim Teknolojisi*, Emel Matbaacılık, Ankara.
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. V. (1990). Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *Journal of educational psychology*, 82(1), 33.
- Solomon, G., & Schrum, L. (2007). *Web 2.0: New tools, new schools*. International Society for Technology in Education, Eugene.
- Tercan, İ. (2012). *Akıllı tahta kullanımının öğrencilerin fen ve teknoloji dersi başarı, tutum ve motivasyonuna etkisi* (Doktora Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Tünkler, V. (2021). Web 2.0 araçlarıyla grafik materyalleri deneyimlemek: sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (53), 234-260.
- Üredi, İ., Üredi, L. (2005). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarının matematik başarısını yordama gücü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2).
- Yapıcı, İ. Ü., Karakoyun, F. (2017). Biyoloji öğretiminde oyunlaştırma: Kahoot uygulaması örneği. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 8(4), 396-414.
- Yükseltürk, E. ve Top E. (2016). *Öğretim Teknolojilerinin Temelleri Teoriler*, Pegem Akademi, Ankara.